

Савол:

Аллоҳ таъоло Бакара сурасининг охирги оятларида «Хеч бир бандага токатидан ортиқ нарса юкламаслиги»ни айтиши ва шу билан бирга «Эй, Алоҳим, бизга токатимиздан ортиқ нарсани юкламагин» деб дуо килишга арм этишида кандай хикмат бор?

Жавоб:

«Аллоҳ хеч бир бандага токатидан ортиқ нарсани юкламас» деган ояти бу хабар бўлиб, мустакил жумладир, ундан бир оят аввалдаги оят нозил бўлганда «Ичингиздаги нарсани хоҳ ошкор килинг, хоҳ яширинг, Аллоҳ сизларни ўша нарса билан хисоб китоб килади» бу сахобаларга жуда оғир келди, «кайси биримиз калбига эга бўла олади» яъни кўнглимиздан баъзи гаплар ўтиб коладику, энди кандай киламиз, деганларида: Пайгамбар саллаллоҳу алайхи ва саллам уларга «эшитдик, итоат килдик» денглар - дедилар. Шундан кейин Аллоҳ таъоло колган оятларни нозил килди, ва улар билан аввалги оятни «Ичингиздаги нарсани хоҳ ошкор килинг, хоҳ яширинг, Аллоҳ сизларни ўша нарса билан хисоб китоб килади»ни насх килди яъни хукми бекор бўлди, колаверса бизга кандай килиб дуо килишни ўргатди. Бунга ўхшаш оятлар кўп, улардан бири Фотиха сурасидир, Аллоҳ таоло хадис кудусийда «Намозни (фотихани) ўзим ва бандам ўртамиизда иккига бўлдим, бандамга сўраган нарсаси бўлади.

.....Банда «ийяка наъбуду ва ийяка настаъийн - сенгагина ибодат киламиз ва сендангина мадад сўраймиз» деганида Аллоҳ таоло айтади «бу мен билан бандам ўртамиизда, бандамга сўрагани» бу оятдан кейингилари дуодир. Фотихани Аллоҳ ўз марҳамати ила нозил килган ва унда биз нима деб Аллоҳни улуглашимиз, кандай дуо килишимизни бизга ўргатган ва биз качонки шу дуоларни килсак Аллоҳ бизга ваъда

килган ижобатининг бўлишини хадиси кудусийда баён килган. Бу албатта Аллоҳ марҳаматининг жуда кенглигига далолат киладики У ўзига ёкадиган дуоларни бизнинг тилимиздан килиб, айтиб, ўргатиб, оятларида нозил килган ва биз унга амал киладиган бўлсак бунинг эвазига ажру хасанотлар беради ва дуоларимизни кабул килади. Менимча сиз саволингизда сўраган хикмат маълум бўлди шекилли.